

17. Januar 2019

I medfør af § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut hermed fremlægger jeg hermed følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til Forespørgselsdebat om: Hvilken samfundsmæssig og strategisk rolle bør de Selvstyrejede aktieselskaber udfylde fremover?

(Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut)

Begrundelse:

Først vil jeg udtrykke min glæde over, at kunne fremlægge herværende forslag til forespørgselsdebat. De Offentligt ejede virksomheder herhjemme - som vi dermed alle har medejerskab i - disse virksomheder udøver på forskellig vis serviceydelser således, at vi - der kun er ganske få mennesker - og bor spredt udover store geografiske afstande, kan få vores forskellige behov dækket ind.

For nu at komme med et godt eksempel herpå kan nævnes, at de behov vi har for el og varme udbydes af Nukissiorfiit.

Således kan vi på samme måde kigge lidt på KNI. KNI driver i dag Pilersuisoq og Polaroil. Bygde- og Yderdistrikterne får dækket deres servicebehov ind ved, at der er garanti for, at man derude kan foretage sig de nødvendige varekøb og handle ind i butikker. Polaroil forsyner hele vort land med brændstof.

Disse landsdækkende servicevirksomheder som ejes af det offentlige, har på organisatorisk vis i mange år udviklet sig, og har derfor ændret sig så meget, at vi i enkelte tilfælde kan begynde at stille spørgsmålstejn ved, om det ikke er muligt at drive virksomhederne mere fleksibelt og rentabelt, og om tiden måske ikke snart er inde til, at reorganisere og udvikle de Selvstyrejede aktieselskaber.

Nærværende forslag ønsker derfor at drøfte og overveje alternative muligheder for, at samfundet ikke skal foretage dobbeltadministration og, at det ikke må blive for dyrt for os hvis man kan undgå det, men uden at det går udover den nødvendige udvikling og reformer.

Jeg mener det er nødvendigt, at vi må sætte os et strategisk mål for øje, at vort lands egne virksomheder skal kunne moderniseres og blive de bedste virksomheder i øvrigt uden nødvendigvis, at bruge for mange penge og det eneste, der mangler her er, at finde den rette metode for at få dette til at virke. Som eksempel herpå er det i dag Royal Arctic Line der er havnemyndigheden og

driver havnene, og som samtidig er en offentligt ejet virksomhed, og lige overfor ligger så Sikuki som driver havneanlægget i Nuuk på vegne af det offentlige.

Når man således allerede er ude og vurdere hvad der bedst kan betale sig i forhold til metodevalg og de nødvendige vurderinger der skal foretages i det hele taget, så er det nødvendigt at få vurderet, om det ikke er en billigere løsning for samfundet, hvis Sikuki placeres organisatorisk under Royal Arctic Line nøjagtig lige som også Arctic Umiaq Line allerede i dag er placeret organisatorisk under RAL.

Vi kan også kigge på et andet eksempel; Telepost. Telepost driver såvel posthusene og står samtidig for telekommunikation, og her er der ikke tale om at skulle drive to adskilte virksomheder. Der er således mange sagsområder der ville egne sig til en gennemgribende gennemgang, for eksempel kan man stille spørgsmålstejn ved hvordan organiseringen af Lufthavnsvæsenet og Boligområdet i fremtiden kan forbedres samtidig med, at virksomhederne bliver billigere og bedre, hvorefter det korte af det lange er: hvad ønsker vi os af disse virksomheder set i et fremtidigt perspektiv?

Denne metode egner sig til at arbejde udfra de stillede spørgsmål og dels besvare disse, men også herigennem bane vejen for en udvikling.

Med disse bemærkninger håber jeg, at Inatsisartut får en god debat om hvilken fremtidig samfundsmæssig og strategisk rolle de Selvstyrejede aktieselskaber skal spille i det grønlandsek samfund.